

केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य, कडधान्य, व मका विकास
कार्यक्रम (Integrated Scheme of Oilseed, Pulses,
Oilpalm and Maize - ISOPOM) सन २०१० -११ मध्ये
राबविण्यास वित्तीय मान्यता देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : आयएसओपी -१६१०/ प्र.क्र. १८४/४-अ,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- ३१ मार्च, २०११

संदर्भ: -१) केंद्र शासन कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.
२-११/ २०१०-pul/TMOP, दिनांक ३ जून, २०१०,
२) शासन निर्णय समक्रमांक दिनांक ५ ऑगस्ट, २०१० व १६ मार्च, २०११
३) केंद्र शासन कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.
नं. १४-१/२०१०-CA-II, दि. ११/३/२०११
३) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.
जा.क्र. कृ.आ. / विप्र-२/ आयसोपॉम/प्रशा.वित्तीय मान्यता /१७६/११, दि. १६ /३/२०११

प्रस्तावना :-

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय गळीत धान्य उत्पादन कार्यक्रम, राष्ट्रीय कडधान्य विकास कार्यक्रम व गतीमान मका विकास कार्यक्रम राज्यात सन १९९५-९६ पासून राबविण्यात येत आहेत. सन २००४-०५ पासून हे सर्व कार्यक्रम एकत्रित करून केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य कडधान्य, तेलपाम व मका विकास कार्यक्रम (Integrated Scheme of Oilseed, Pulses, Oilpalm and Maize-ISOPOM) ही योजना, तेलपाम व सन २०१०-११ पासून कडधान्य हे घटक वगळता अन्य घटकांसाठी राज्यात राबविण्यात येत आहे. सन २०१०-११ पासून तेलपाम या घटकाचा, या योजने अंतर्गत समावेश करण्याचे केंद्र शासनाने प्रस्तावित केले आहे. या योजनेच्या निधीत केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण ७५:२५ असे आहे.

केंद्रीय कृषि मंत्रालयाच्या संदर्भाधीन दिनांक ३ जून, २०१० च्या पत्रान्वये सन २०१०-११ मध्ये केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य, कडधान्य, तेलपाम व मका विकास कार्यक्रम (Integrated Scheme of Oilseed, Pulses, Oilpalm and Maize-ISOPOM) राबविण्यास रु. ८४२९.१६ लक्ष (रु. चौन्याऐशी कोटी एकोणतीस लक्ष सोळा हजार फक्त) कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. सदर योजना सन २०१०-२०११ मध्ये राबविण्यास केंद्र शासनाने मंजूर केल्यानुसार प्रथम हप्त्यापोटी रु. २९३६.३६ लक्ष कार्यक्रमास व दुसऱ्या हप्त्यापोटी रु. १२००.०० लक्ष कार्यक्रमास अनुक्रमे संदर्भाधिन दिनांक ०५ ऑगस्ट, २०१० व १६ मार्च, २०११ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे.

सदर योजनेकरिता केंद्र शासनाने केंद्र हिश्याच्या तिसऱ्या हप्त्यापोटी रु. १३३२.०० लक्ष (रु. तेरा कोटी बत्तीस लाख फक्त) कार्यक्रमास, त्यांच्या संदर्भाधीन दि. ११ मार्च, २०११ च्या पत्रान्वये मान्यता दिली आहे. सदर रु. १३३२.०० लक्ष (रु. तेरा कोटी बत्तीस लाख फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास, त्याचप्रमाणे सदर योजने अंतर्गत कृषि आयुक्तालय स्तरावरून राबविण्यात येणाऱ्या बाबीसाठी रु. २६.५४५ लक्ष (रु. सव्वीस लाख चौपन हजार पाचशे फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०१०-११ या वर्षासाठी केंद्र शासनाने त्यांचे संदर्भाधीन पत्र दिनांक ३ जून, २०१० अन्वये केंद्र पुरस्कृत "आयसोपाम" योजनेअंतर्गत एकात्मिक गळीत धान्य, कडधान्य व मका विकास कार्यक्रम राबविण्यास रु. ८४२९.१६ लक्ष (रु. चौन्याऐशी कोटी एकोणतीस लक्ष सोळा हजार फक्त) इतक्या निधीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. तसेच सदर योजने अंतर्गत, ७५ टक्के केंद्र हिश्याच्या तिसऱ्या हप्त्यापोटी रु. १३३२.०० लक्ष (रु. तेरा कोटी बत्तीस लाख फक्त) एवढा निधी मुक्त करण्यास, दि. ११ मार्च, २०११ च्या पत्रान्वये मान्यता दिली आहे. केंद्र शासनाची मान्यता लक्षात घेऊन सदर रु. १३३२.०० लक्ष निधीच्या कार्यक्रमास, त्याचप्रमाणे सदर योजने

अंतर्गत कृषि आयुक्तालय स्तरावरून राबविण्यात येणाऱ्या बाबीसाठी रु. २६.५४५ लक्ष (रु. सव्वीस लाख चौपन्ह हजार पाचशे फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

केंद्र हिंशयाच्या तिसऱ्या हप्त्यापोटी रु. १३३२.०० लाख या मंजूर निधीचे योजनानिहाय वितरण पुढीलप्रमाणे राहील.

(रु. लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नांव	केंद्र हिस्सा	पहिला हप्ता	दुसरा हप्ता	वितरित करावयाचा तिसरा हप्ता
१	गळीत धान्य विकास कार्यक्रम	५८९६.७६	२६५८.३६	१२००.००	१२३८.२६
३	मका विकास कार्यक्रम	४१५.४९	२७८.००	-----	९३.७९
	एकूण	६३१२.२५	२९३६.३६	१२००.००	१२३८.२६

२. या योजनेसाठी मंजूर केलेला रु. १३३२.०० लक्ष निधी खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २०१०-११ च्या मंजूर तरतूदीतून भागाविण्यात यावा.

केंद्र हिस्सा (७५ टक्के)

मागणी क्रमांक डी-३

(रु. लाखात)

अ) २४०१, पीक संवर्धन,

११४, तेलबियाणे विकास

महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ याच्या कलम

१२३ अन्वये जिल्हा परिषदांना अनुदान (स्थानिक क्षेत्रातील योजना) (अर्थोपाय व आगाऊ रकमेशी समायोजन) (केंद्र हिस्सा)

(००) (१०) तेलबिया विकास कार्यक्रम

(२४०१ ४६६१) ३१ सहायक अनुदान

६४५.१२

ब) २४०१, पीक संवर्धन

११४, तेलबियाणे विकास

केंद्र पुरस्कृत योजना (केंद्र हिस्सा ७५ टक्के)

(००) (०६) एकात्मिक तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम

(२४०१ २४९८) ३३- अर्थसहाय्य

५९३.१४

क) २४०१, पीक संवर्धन,

१०२, अन्नधान्य पिके

महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ याच्या कलम

१२३ अन्वये जिल्हा परिषदांना अनुदान (स्थानिक क्षेत्रातील योजना) (अर्थोपाय व आगाऊ रकमेशी समायोजन) जिल्हा स्तर (केंद्र हिस्सा)

(००) (२४) एकात्मिक मका उत्पादन कार्यक्रम

(२४०१ ४५६१) ३१ सहायक अनुदान

२७.५४

ड) २४०१, पीक संवर्धन,

१०२, अन्नधान्य पिके

(००) (१६) एकात्मिक मका उत्पादन कार्यक्रम- केंद्र पुरस्कृत योजना

(केंद्र हिस्सा ७५ टक्के) (२४०१ ३५८३)

३३ - अर्थसहाय्य

६६.२५

३. या योजनेसाठी कृषि आयुक्तालय स्तरावरून राबविण्यात येणाऱ्या बाबीसाठी मंजूर केलेला राज्य हिस्सा रु. २६.५४५ लक्ष निधी पुढील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २०१०-११ च्या मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

राज्य हिस्सा (२५ टक्के) (केंद्र पुरस्कृत गळीतधान्य विकास कार्यक्रम) (आयुक्तालय स्तर)

मागणी क्र. डी-३

(रु. लाखात)

अ) २४०१, पीक संवर्धन,
११४, तेलबियाणे
पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना
राज्य योजनांतर्गत योजना(राज्य हिस्सा २५ टक्के)
(००) (११४) तेलबियाणे

(००)
(००) (०१) एकात्मिक तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम

(२४०१ १५३५) ३३ अर्थसहाय्य

२६.४७

ब) २४०१, पीक संवर्धन,
१०२, अन्नधान्य पिके,
(००) (१७) एकात्मिक मका उत्पादन कार्यक्रम - राज्य योजना
(राज्य हिस्सा २५ टक्के)(२४०१ ३६०९)
३३ अर्थसहाय्य

०.०७५

४. या प्रयोजनेसाठी कृषि संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण),कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच मंजूर निधीचे जिल्हानिहाय वितरण करण्यास त्यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. या योजनेचा खर्च मासिक कॅश फ्लोच्या मर्यादेत राहिल याची त्यांनी दक्षता घ्यावी.

५. केंद्र शासनाने त्यांच्या संदर्भाधीन दि.३ जून, २०१० च्या पत्रान्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार सन २०१०-११ मध्ये एकात्मिक गळीत धान्य,कडधान्य व मका विकास कार्यक्रम राबविण्यात यावा. तसेच या योजनेकरीता केंद्रिय कृषि मंत्रालयाने त्यांच्या पत्र क्रमांक १४-३/०४(CA-II(KB) दिनांक २३ डिसेंबर, २००४ व दि. ३ जून, २०१० अन्वये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे कार्यक्रमांची अंमलबजावणी होईल याची दक्षता घेण्यात यावी.

६. राज्य हिश्याच्या जिल्हा नियोजन व विकास समितीच्या अख्यत्यारितील तरतूदीस प्रशासकीय तसेच वित्तीय मान्यता संबंधित जिल्हायाधिकारी यांचेकडून देण्यात येतील.

७. या कार्यक्रमाच्या उद्दिष्ट पूर्तीसाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून उद्दिष्टनिहाय सविस्तर मार्गदर्शक सूचना सर्व क्षेत्रीय अधिकारी-यांना निर्गमित कराव्यात. या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करतेवेळी संदर्भाधीन दि. १६/३/२०११ च्या शासन निर्णयामधील परिच्छेद क्र. ६ मधील बाबी अंतर्भूत करण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

८. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे या योजनेचा आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा मासिक अहवाल प्रत्येक महिन्याता ५ तारखेपर्यंत केंद्र शासनाला तसेच राज्य शासनाला सादर होईल याची दक्षता घेण्यात यावी.

९. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. ६२ /११ /व्यय- १, दि. २९/३/२०११ अन्वये व प्रधान सचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करून दिला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१०४०६२२०९४७००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. मा. बिवलकर)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती)
संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे

सर्व संचालक / सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
विभागीय आयुक्त (सर्व)
जिल्हाधिकारी, (सर्व)
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)
जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)
कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
व्यवस्थापकीय संचालक, कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, आरे, दुग्ध कॉलनी गोरेगाव (पूर्व), मुंबई-६५
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, शास्त्रीनगर, अकोला.
सहसंचालक लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय भवन, पाचवा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई^१
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
नियोजन विभाग (कार्यासन - १४३१ / कार्यासन - १४४४), मंत्रालय, मुंबई - ३२
वित्त विभाग (व्यय) अर्थसंकल्प -१३
सामाजिक न्याय, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग / आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सर्व सह सचिव / उपसचिव / अवर सचिव, कृषि व पदुम विभाग (कृषि व फलोत्पादन प्रभाग)
मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
निवडनस्ती